

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112211303
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112211303.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: D. I., bytom G..J. XX, Trenčín, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková so sídlom Piaristická 6667, Trenčín a I. I., bytom, W. XXXX, Q., zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Žedényiovou, so sídlom Palackého 85/5, Trenčín, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. novembra 2014, č.k. 26P/121/2012-268, v senáte jednomyseľne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh matky dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd vyhovel v poradí druhému návrhu matky dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia a korigoval doterajšiu úpravu styku otca s dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. každý páry vikend v páru sobotu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a páru nedeľu od 10.00 hod. do 16.00 hod., a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Otec je povinný mal. J. prevziať v mieste jej bydliska, kam je povinný ju po ukončení styku aj matke vrátiť. Matka je povinná mal. J. na styk s otcom pripraviť a v dohodnutý čas mu ju odovzdať. Konštatoval, že v súčasnosti sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, v zmysle návrhu matky. Z návrhu matky maloletej J., z predložených dôkazov, mal súd v danom štádiu konania za osvedčenú nielen existenciu danosti práva, ale aj existenciu nevyhnutnej potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme. Nevyhnutnosť potreby dočasnej úpravy mal súd preukázanú na základe skutočností uvedených v správe kolízneho opatrovníka, vypracovanej na základe šetrenia pomerov rodičov maloletej a na základe vykonaného pohovoru s maloletou. Napokon, aj otec dieťaťa vo svojom vyjadrení k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pripustil, že na maloletej vidieť dôsledky prebiehajúcich konfliktov medzi jej rodičmi. Uvedené konflikty medzi rodičmi, ich vzájomné osočovanie sa, najmä zo strany otca, aj v prítomnosti maloletej, ktorí vzhľadom na širokú úpravu styku otca s maloletou realizujú vlastne striedavú osobnú starostlivosť o maloletú, sa prehlbujú, negatívne ovplyvňujú zdravý vývoj maloletej, ktorá musí znášať tlaky, ktoré sú na ňu vyvíjané zo strany rodičov a v ktorej správaní počas pohovoru kolízny opatrovník zaznamenal aj neurotické prejavy. Na základe vykonaného dokazovania na účely rozhodnutia o predbežnom opatrení okresný súd dospel k záveru, že v súčasnosti realizácia široko upraveného styku otca s maloletou nie je v jej záujme, najmä z dôvodu diametrálnej rozdielnosti výchovných prostredí, neustálych konfliktov medzi rodičmi, ktoré negatívne ovplyvňujú psychický, fyzický, ale aj sociálny vývin maloletej. Považoval, preto za potrebné úpravu styku maloletej s otcom dočasne obmedziť. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie ustanoveniami § 102 ods. 1, § 74 ods. 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a), b) O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec dieťaťa. Navrhol uznesenie okresného súdu zmeniť a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Uviedol, že neboli splnené všetky

zákonom stanovené predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia. Neboli osvedčené rozhodné skutočnosti, preto rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení považuje za nesprávne a nedôvodné. Okresný súd vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu, v ktorom nezohľadnil faktický stav a najmä potreby maloletej. Skutočnosti uvádzané navrhovateľkou sú účelové, vymyslené a bez akéhokoľvek skutkového základu. Rovnaký návrh na vydanie predbežného opatrenia podala na súd matka maloletej dňa 12.12.2013, ktorý však Okresný súd Trenčín ako prvostupňový súd zamietol uznesením sp. zn. 26P/121/2012-120 zo dňa 09.01.2014. Voči tomuto uzneseniu podala matka odvolanie, odvolací súd však rozhodnutie prvostupňového súdu uznesením vydaným dňa 05.02.2014, potvrdil. Z dokazovania, ktoré súd vykonal pred rozhodnutím o návrhu nevyplývala potreba nariadiť predbežné opatrenie, preto právne vzťahy účastníkov si naliehavo nevyžadujú okamžitú dočasnú úpravu. Predbežné opatrenie nemôže byť nariadené, ak je jeho obsah totožný s rozhodnutím vo veci samej, pretože sa to vymyká povahe predbežných opatrení, ktoré upravujú pomery účastníkov iba dočasne. Podaným návrhom sa matka domáhala úpravy styku v rovnakom rozsahu ako tomu bolo pri predchádzajúcom návrhu, ktorý bol aj z tohto dôvodu zamietnutý, a preto, podľa jeho názoru aj v tomto prípade, mal byť návrh zamietnutý. V danom prípade nie sú dané ani dôvody, ktoré by spočívali v nevyhnutnej potrebe dočasnej úpravy pomerov, ani dôvody, ktoré by spočívali v obave z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Z konania navrhovateľky možno poznať, že úmyselne sabotuje všetky kroky k vzájomnej dohode medzi rodičmi a k vyriešeniu tohto sporu. Z jej konania možno vidieť, že jej nejde o mal. Samiru, ale iba o vyvolávanie zbytočných konfliktov medzi ňou a otcom, a to najmä v prítomnosti maloletej. Matka úmyselne manipuluje a pripravuje situácie tak, aby otca vyprovokovala a tým ho v očiach maloletej vykreslila ako vulgárneho a tvrdého otca. Maloletá je zvyknutá, že vždy týždeň trávi u otca a týždeň u svojej matky. Ako sa vždy vyjadrovala, oboch rodičov má rada a teší sa na čas strávený s nimi. Na oboch rodičov je veľmi citovo naviazaná, a preto má skutočne vážnu obavu, že toto rozhodnutie môže maloletej skôr uškodiť ako jej pomôcť. Svojho otca uvidí teraz iba dva víkendy v mesiaci a aj to iba v určené hodiny. Úplne sa tým naruší jej bežný režim, keďže svojho otca uvidí zrazu iba tak málo. Navyše v čase, keď dieťa mala matka, nedovoľovala maloletej žiadny kontakt s jej otcom, čo ju teraz úplne vytrhne z akéhokoľvek kontaktu s otcom. Skoro dva týždne maloletú otec neuvidí a ani o nej nebude mať nijaké správy, pretože matka s ním nekomunikuje a zakazuje to aj maloletej. Vydaným uznesením o nariadení predbežného opatrenia boli jednoznačne porušené všetky práva otca maloletej, ktoré mu ako rodičovi zákony i ústava garantujú. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vôbec nezobral do úvahy, a to, že aj odborníkmi je preukázané, že otec má v živote svojej dcéry nezastupiteľnú úlohu. Detstvo prežité v blízkosti láskyplného, aktívneho otca, ktorý s dcérou trávi veľa času a veľa s ňou komunikuje a zapája ju do mužských aktivít, podporuje ju v odvahe a priebornosti, má veľký dopad na jej budúcnosť. Psychológovia tvrdia, že práve otec je určujúci pre osobnosť a sebavedomie dcéry, jej pohľad na seba samú a dokonca aj na jej schopnosť presadiť sa v živote. Potrebu styku otca so svojim dieťaťom možno vidieť aj vo výsledkoch najnovších výskumov pripisujúcich vzťahu otec - dcéra celkom osobitnú hodnotu. Ako tvrdí prof. Dr. Horst Petri, psychoanalytik, ktorý sa špecializuje na detskú psychiatriu a psychiatriu mládeže „Sotva je niekto v živote ženy ešte tak dôležitý ako jej otec.“ Maloletej, ktorá vyrastá bez svojho otca a ktorej je bránené v styku s otcom, je tak upieraná možnosť zdravého vývoja a tiež práva na oboch rodičov. Vydané predbežné opatrenie je, podľa jeho názoru, v rozpore s právami dieťaťa, ktoré sú mu garantované ústavou i zákonmi. V odôvodnení nálezu Ústavného súdu ČR zo 17.01.2006, sp. zn. I. ÚS 238/05, v ktorom sťažovateľ v sťažnosti namietal zásah do jeho práv ako rodiča na starostlivosť o deti a ich výchovu a jednak porušenie práva na rovnosť v konaní ústavný súd zmieňuje tieto nálezy: „V náleze, sp. zn. II. ÚS 363/03, ústavný súd konštatoval, že z ústavnoprávneho hľadiska modely fungovania vzťahov medzi oddelenými rodičmi a maloletými deťmi, ktoré majú orgány verejnej moci zaužívané, nemožno nadradovať nad záujem dieťaťa, ktorý je definovaný v čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Je preto vecou všeobecných súdov, aby pri zohľadňovaní všetkých konkrétnych okolností daného prípadu a z nich vyplývajúceho záujmu dieťaťa, ktorý musí byť vždy prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi alebo správnymi orgánmi, rozhodli o konkrétnej podobe najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Na tom nič nemôže zmeniť ani to, že rodičia nie sú schopní sa na takomto usporiadaní sami dohodnúť. Úpravu styku nemožno podriať neschopnosti rodičov dohodnúť sa. Správanie otca a jeho snahu o čo možno najčastejší styk s maloletým nemožno použiť proti nemu. Je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi.“ Súčasne pri rozhodovaní nebola zohľadnená skutočnosť stabilného prostredia. Okrem otca sa o mal. J. starajú aj jej starí rodičia, ktorí ju veľmi ľúbia a trávia s ňou všetok svoj voľný čas. Naproti tomu pokiaľ ide o rodinné prostredie, ktoré má mal. J. u matky, tak tu nemožno hovoriť o nejakej stabilite. Druh, s ktorým matka maloletej žije, je neistý a to najmä z dôvodu, že spolu žijú bez

záväzného zväzku, čiže bez toho, aby boli zosobášení, či aspoň zasnúbení. Vzhľadom na to, že dom, v ktorom v súčasnosti s maloletou bývajú patrí jej druhovi, nemá matka maloletej žiadnu istotu, ohľadom jej bytovej otázky. Napadnuté uznesenie vychádza predovšetkým zo správy z prešetrenia pomerov k vydaniu uznesenia o predbežnom opatrení zo dňa 20.11.2014, ktorý vyhotovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, na základe požiadavky súdu. Túto správu písala a vyhotovovala Mgr. D. ako kolízny opatrovník maloletej. Dňa 21.11.2014 na ÚPSVaR doručil námietku proti postupu kolízneho opatrovníka. Namietal predovšetkým zaujatosť tejto kolíznej opatrovníčky voči otcovi maloletej a žiadal o ustanovenie inej zamestnankyne ÚPSVaR, ktorá by maloletú v konaní zastupovala a ktorá by bola v tejto veci objektívna. Konania, ktorých sa Mgr. D. ako kolízna opatrovníčka dopustila, podľa jeho názoru, jasne preukazujú jej zaujatosť a neobjektívnosť. Domnieva sa preto, že aj posudok, ktorý vyhotovila a ktorý sa stal nosným dôkazom utvrdením sudcu vo vydaní predbežného opatrenia, považuje za nepravdivý, subjektívny, zaujatý. Poukázal na to, že v znaleckom posudku, ktorý vyhotovil kompetentný a spôsobilý znalec, ktorého ustanovil súd, znalec doporučuje ponechať terajší stav úpravy styku. Interné normy kolíznych opatrovníkov úradov práce definujú, čo je záujmom dieťaťa, a to je „aby bol jeho kontakt s oboma rodičmi čo najrovnoprávnejší.“ Kolízny opatrovník musí vždy brať do úvahy záujem dieťaťa i jeho želanie. J. sa jednoznačne vyjadrila, čo je zaznamenané aj v znaleckom posudku, že jej je dobre u tatina aj u maminy, a že sa nedá povedať, kde jej je lepšie, a chcela by, aby to tak ostalo. Rovnako ako v prípade prvého podaného návrhu na vydanie predbežného opatrenia o úprave styku otca s mal. J. podaného dňa 12.12.2013, ktorý súd zamietol, tak aj v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky na vydanie predbežného opatrenia, pretože matka jednoznačne nepreukázala naliehavosť a nevyhnutnosť predbežnej úpravy vzťahov účastníkov konania a opäť sa len opakuje situácia približne spreď roka, ktorá si vyžaduje v dôsledku totožných skutočností rovnaké zamietajúce rozhodnutie súdu a nie rozhodnutie, ktoré bude presne opačného charakteru. Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Z vyššie uvedeného považuje za preukázané, že nebol splnený ani jeden z predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia, t.j. nebola osvedčená danosť nároku, ktorého sa navrhovateľ domáha vo veci samej, nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov, nebola osvedčená obava, že výkon rozhodnutia vo veci samej by mohol byť ohrozený a zároveň nebolo osvedčené ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne vec nesprávne právne posúdil.

Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca, ktoré podala prostredníctvom svojej zástupkyne, navrhla uznesenie okresného súdu potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že s tvrdeniami otca v odvolaní sa nestotožňuje, tieto považuje za nepravdivé, účelové a tendenčné. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný na okresnom súde dňa 30.10.2014 a ústne pojednávanie sa uskutočnilo dňa 11.12.2014 v čase od 10.00 hod. do 12.50 hod., na ktorom okresný súd vyčerpávajúcim spôsobom vypočul účastníkov konania a kolízneho opatrovníka, ktorý v konaní háji záujmy maloletého dieťaťa. Zo zápisnice z tohto pojednávania jednoznačne vyplýva, že okresný súd náležite zistil skutkový stav a tento správne vyhodnotil. Z uvedenej zápisnice si súd môže spraviť aj obraz o osobe otca dieťaťa a jeho správaní. Otec dieťaťa sa na pojednávanie dostavil v sprievode svojho otca, ktorý sa ako verejný zúčastnil celého pojednávania. Keď zástupkyňa matky hovorila o psychických problémoch maloletej J., spojenými s návštevami u otca, otec dieťaťa, ako aj starý otec dieťaťa sa začali hlasno smiať priamo v pojednávacej miestnosti. K svojmu návrhu priložila listinné dôkazy, preukazujúce, ako maloletá J. trpí, keď počas pôvodne vyhradeného týždňa na styk s otcom sa jej tento nevenuje a navštevuje rôzne zariadenia, pričom maloletú odkladá k svojim rodičom. Maloletá priamo zo svojho mobilu písala otcovi sms správy o 22.26 hod. „tati, kde si išiel“ alebo o 19.35 hod. „nechcem spať vo firme, ale doma“. Ona ako matka nespochybňuje význam a dôležitosť otca v živote každého dieťaťa, avšak takého otca, ktorý sa o svoje dieťa stará, venuje mu svoj voľný čas a neodkladá „ho k starým rodičom“, aby sa vyhol rodičovskej zodpovednosti a venoval sa svojim záľubám. Skutočnosť, že otec sa o maloletú riadne nestará a túto odkladá k svojim rodičom, bola preukázaná aj šetrením kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník na pojednávaní pred okresným súdom dňa 12.11.2014 okrem iného uviedol, že maloletá má v starostlivosti otca značnú voľnosť, je obklopaná hodnotnými darčekom, ako

napríklad nákupy v Paríži, pričom starostlivosť za otca v značnej miere preberajú starí rodičia, najmä starý otec zo strany otca. Podľa názoru kolízneho opatrovníka o mal. J. viac bojujú starí rodičia, ako jej otec. Otec rád vedie spoločenský život, rád ide do spoločnosti, najmä v piatky, kedy maloletú necháva zväčša u svojich rodičov. Aj vedenie základnej školy, ktorú maloletá navštevuje, potvrdilo, že starí rodičia zo strany otca vo väčšej miere vyzdvihujú dieťa zo školy, ako jej otec. Naopak, zo strany matky nie sú žiadne nedostatky, ktoré by jej bránili v plnohodnotnej starostlivosti o maloletú, navyše matka maloletej má ďalšie dieťa, na ktoré je maloletá J. citovo naviazaná. Pred nariadením predbežného opatrenia kolízny opatrovník na pokyn okresného súdu vykonal rozsiahle šetrenie v základnej škole, ktorú maloletá navštevuje, vykonal pohovor s riaditeľkou základnej školy, s triednou učiteľkou maloletej, s výchovnou poradkyňou maloletej, vypočul maloletú J., vykonal šetrenie v domácnosti matky. Mal snahu vykonať šetrenie aj v domácnosti otca, tento však bol dvakrát nezastihnutý, tak bol následne vypočutý na ÚPSVaR Trenčín. Podľa jej názoru, okresný súd pred nariadením predbežného opatrenia riadne zistil skutkový stav. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo šetrenia pomerov uviedol, že s maloletou bol uskutočnený rozhovor na pôde školy, teda v prostredí, ktoré je pre dieťa známe a za účasti výchovnej poradkyne, ktorú taktiež dieťa poznalo. Dieťa sa taktiež s pracovníčkami úradu nevidela po prvýkrát, takže poznala aj pracovníčky, ktoré s ňou pohovor uskutočňovali. Dieťa bolo počas pohovoru nepokojné, s neurotickými prejavmi, šúľala si palce a prsty na rukách, sveter, ktorý mala oblečený, rolovala hore-dole. Zvažovala každé slovo, ktoré povedala, vážila svoje odpovede tak, že rovnomerne vyvážila oboch rodičov, aby ani jednému neublížila. Vedenie školy tiež potvrdilo, že maloletá pri otázkach, týkajúcich sa rodinnej situácie zdržalivá, nekomunikuje na túto tému, stavia si určitú bariéru. Má rada matku, otca a starého otca zo strany otca. Triedna učiteľka mal. J. sa opakovane vyjadrila, že nie je vhodné zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko by sa situácia ešte viac zhoršila. Vyjadrila sa, že je len otázkou času, dokedy dieťa bude zvládať tlaky, ktoré sú vyvíjané zo strany rodičov, tieto v súčasnosti v sebe dusí, nehovorí o nich. Pokiaľ otec dieťaťa vo svojom odvolaní proti predbežnému opatreniu vytyka okresnému súdu, že nezohľadnil otázku stabilného prostredia a napáda jej výchovné prostredie a partnerský vzťah označuje za neistý, všetky tieto námietky, vzhľadom na osobnosť otca a jeho výchovné prostredie považuje „za priam neuveriteľné“. Otec dieťaťa nie je schopný po rozvoze manželstva nadviazať dlhší partnerský vzťah. Poukázala ďalej na to, že otec maloletej nevlastní, napriek svojmu veku, žiadnu nehnuteľnosť. Maloletú J. najskôr vychovával v byte svojich rodičov a teraz v byte svojho brata U. I., pritom tento byt je predmetom exekúcie. Rovnako za nepravdivé, vymyslené a nezmyselné považuje otcove tvrdenia, že údajne zneužíva dieťa na svoje finančné záujmy.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. zmeniť a návrh matky dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

V posudzovanej veci matka dieťaťa návrhom podaným ešte 30. apríla 2012, žiadala zmeniť doterajšiu úpravu styku otca s dieťaťom podľa rozsudku tamojšieho súdu zo dňa 09.02.2011, č.k. 12C/126/2010-143 tak, že otec dieťaťa bude oprávnený na stretnutia s dieťaťom každý párnny víkend v čase od soboty od 9.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny. Podľa skoršej úpravy bol otec oprávnený mať dieťa u seba každý párnny týždeň do 18.00 hodiny v nedeľu do nasledujúcej nedele do 18.00 hodiny. Matka dieťaťa odôvodňovala svoj návrh absenciou výchovných pravidiel u otca dieťaťa, v dôsledku čoho je dieťa nedisciplinované, odmieta akékoľvek jej príkazy. Nejednotnosť denného režimu maloletej veľmi negatívne vplyva na dieťa, preto bola nútená vyhľadať psychológa a absolvovala viacero sedení s maloletým dieťaťom. Na základe skúseností realizovania styku otca s maloletou, podľa názoru matky, súčasná úprava styku otca s dieťaťom nie je v záujme dieťaťa. Okresný súd na návrh matky nariadil znalecké dokazovanie. Súdny znalec PhDr. Peter Molnár v závere svojho posudku doporučil ponechať terajší stav úpravy styku. Obaja rodičia by si však mali uvedomiť, že nie sú súpermi, ale partnermi pri výchove maloletého dieťaťa a mali by zlepšiť vzájomnú komunikáciu (znalecký posudok zo dňa 31.10.2013). Dňa 13.12.2013 matka dieťaťa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala upraviť styk otca každú párnú sobotu a každú párnú nedeľu v čase od 10.00 do 16.00 hodiny. Okresný súd návrh matky zamietol uznesením zo dňa 9. januára 2013, č.k. 26P/121/2012-120, ktoré po odvolaní matky bolo potvrdené odvolacím súdom rozhodnutím zo dňa 5. februára 2013, č.k. 6CoP/11/2014- 141, právoplatným 24. februára 2014.

Okresný súd určil ďalší termín pojednávania na deň 12. septembra 2014. Pojednávanie bolo odročené na žiadosť zástupcu otca na 12. novembra 2014. Matka dieťaťa prostredníctvom zástupcu podala dňa 30. októbra 2014 ďalší návrh na nariadenie predbežného opatrenia s takmer identickým obsahom ako v

prvom prípade. Na pojednávaní 12. novembra 2014 súd vypočul oboch rodičov dieťaťa a pojednávanie odročil na neurčito za účelom kontrolného znaleckého dokazovania. Kolízny opatrovník vo svojej správe z 20.11.2014 uviedol svoje zistenia z prešetrenia pomerov pre účely rozhodnutia súdu o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia. Uvedená správa obsahuje aj zistenia kolízneho opatrovníka z rozhovoru s maloletou na pôde školy. Dieťa sa nevidelo so zamestnankyňami úradu po prvýkrát, poznala ich. Počas pohovoru bola nepokojná, s neurotickými prejavmi. Z prejavu dieťaťa bolo zistené, že komunikácia medzi rodičmi je patová. Na otázku, či otec chodíva večer a v noci von, uviedla, že áno, prosí ho, aby zostal doma. Ona je zväčša vtedy u starých rodičov. Vedenie školy sa vyjadriло, že dieťa na tému rodinnej situácie nekomunikuje. Má rada matku, otca a starého otca zo strany otca, ku ktorému má podľa názoru vedenia školy, bližší vzťah. V súčasnom období pôsobí dieťa na pôde školy upokojene, je slušná v správaní, na hodinách je aktívna. Triedna učiteľka maloletej sa vyjadriла, že je len otázkou času, dokiaľ dieťa bude zvládať tlaky, ktoré sú na ňu vyvíjané zo strany rodičov, tieto v súčasnosti v sebe dusí, nehovorí o nich. Kolízny opatrovník na základe uvedených zistení a v záujme toho, aby dieťa vyrastalo v stálom, pokojnom a harmonickom prostredí, ktorý je dôležitý pre zdravý rast a rozvoj dieťaťa, navrhol vyhovieť návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia.

Vychádzajúc z uvedenej správy kolízneho opatrovníka okresný súd dňa 28. novembra 2014 nariadil vo veci predbežné opatrenie. Po predložení veci odvolaciu súdu, otec maloletej doručil na odvolací súd záznamy z telefonátu na linku pomoci - Slovenské krízové centrum DOTYK, občianske združenie BECKOV, zo dňa 13.12.2014, 14.12.2014, odpoveď z uvedeného centra zo dňa 16.12.2014 a súčasne list riaditeľky krízového centra zo dňa 16.01.2015, ktorý adresovala kolíznemu opatrovníkovi. Z obsahu uvedeného listu vyplýva, že dieťa sa na nich obrátilo o pomoc telefonicky. Dieťa uviedlo - „mama si stále hľadá výhovorky, aby som ho nemala rada a ja tatinka ľúbim a chcem byť aj s ním a keď za ním plačem tak na mňa kričí...“ a ďalej „ak jej nepoviem kam som písala tak ma zbije, prosím vás pomôžte mi...“ V mailoch sú uvádzané skutočnosti, ktoré vyvolali dojem, že dieťaťu sú odopierané niektoré jeho zákonné práva. Súčasne otec dieťaťa predložil aj čestné prehlásenia A. I. zo dňa 17.12.2014, W. P. zo dňa 20.11.2014, P. G. zo dňa 16.12.2014, I. B. zo dňa 17.12.2014, E. P. zo dňa 17.12.2014.

O odvolaní otca dieťaťa Krajský súd v Trenčíne rozhodol uznesením zo dňa 28. januára 2015, č. k. 6CoP/5/2015-329 tak, že uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia zmenil a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne podala matka dieťaťa prostredníctvom svojej zástupkyne dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 31. marca 2015, č. k. 6Cdo 135/2015-392 tak, že uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia dovolacieho súdu vyplýva, že v dôsledku toho, že v uznesení krajského súdu bolo konštatované, že matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadriла, hoci táto podala písomné vyjadrenie, ktoré doručila okresnému súdu 15.01.2015, odvolací súd porušil právo dovolateľky na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O.s.p., ktoré primerane platí aj pre uznesenie (§ 167 ods. 2 O.s.p.), a tým jej zároveň odňal možnosť konať pred súdom. Pretože odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť (§ 237 písm. f/ O.s.p.), dovolací súd zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR podala matka dieťaťa námietku zaujatosti voči senátu, ktorý rozhodoval o odvolaní otca dieťaťa. O tejto jej námietke rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 9. júna 2015, č. k. 2Nc 6/2015-418 tak, že sudkyne Krajského súdu v Trenčíne JUDr. Stanislava Marková, JUDr. Ľubica Bajzová a Mgr. Martina Trnavská nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci, vedenej na tomto súde pod sp. zn. 6CoP/37/2015.

Dňa 03.06.2015 predložil otec dieťaťa na odvolací súd odborné vyjadrenie Metodicko-výskumného kabinetu výchovného a psychologického poradenstva a prevencie pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie zo dňa 20.05.2015. Odborné vyjadrenie tejto inštitúcie vydal PhDr. Štefan Matula, PhD. V závere vyjadrenia je konštatované, že na základe komplexného vyhodnotenia výsledkov psychologického vyšetrenia maloletej možno konštatovať, že osobnostný, emocionálny a mravný vývin síce zodpovedá veku, v uplynulých mesiacoch bol však vážne ohrozený skrátením času, ktorý môže pravidelne tráviť s otcom a u otca. Psychologické dôsledky tejto zmeny vo vnútornom prežívaní maloletej doposiaľ pretrvávajú a hrozí ich chronifikácia. Na základe cieleného psychologického interview s otcom sa konštatovalo, že tento má všetky predpoklady, aby dcére venoval

potrebnú výchovnú starostlivosť, aj s ohľadom na to, že pre maloletú reprezentuje základné životné istoty. Výchovné metódy a postupy otca boli hodnotené ako vhodné so záverom, že otec má všetky psychologické a pedagogické predpoklady na to, aby svojej dcére aj naďalej zabezpečoval potrebnú rodičovskú a výchovnú starostlivosť na úrovni, ktorá bude zohľadňovať jej aktuálne vývinové potreby. V závere vyjadrenia je upozornenie na to, že pretrvávajúci aktuálny stav, kedy maloletá J. trávi s otcom veľmi málo času, môže nielen disharmonizovať jej doposiaľ harmonicky sa formujúcu osobnostnú štruktúru, ale najmä vážne ohroziť jej emocionálnu stabilitu v relatívne krátkom časovom horizonte.

Predbežné opatrenie, ktoré je procesnoprávnym inštitútom, má zabezpečiť úpravu v právnych vzťahoch, ktoré sú ohrozené, narušené, alebo vtedy, ak je ohrozený výkon rozhodnutia.

Predbežné opatrenie má dočasný charakter a je opodstatnené vtedy, keď nie je možné definitívne rozhodnutie vo veci samej.

Zákonná úprava predbežných opatrení v ustanovení § 75 O.s.p. vo svojej hypotéze predpokladá vecne legitímovaného navrhovateľa, osvedčenie jeho práva, ako aj skutočností, z ktorých bude zrejmá potreba dočasnej úpravy vzťahov.

Odvolačí súd po preskúmaní veci dospel k právnemu záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia v podobe obmedzenia kontaktov dieťaťa so svojím otcom, s ktorým má pozitívne citové vzťahy a má takéto vzťahy aj so starými rodičmi, s ktorými je v kontakte v čase, keď je u otca. Je treba zdôrazniť, že kolíznym opatrovníkom konštatované ťažkosti dieťaťa, ktoré vyplývajú z patovej komunikácie rodičov, nemožno odstrániť redukciami kontaktov dieťaťa s otcom a starými rodičmi, ku ktorým má pozitívne citové väzby, ktoré napokon uvádza aj kolízny opatrovník a toto vyplýva aj zo znaleckého dokazovania.

Súd za takýchto okolností nemôže rezignovať a negatívne správanie rodičov navzájom za prítomnosti dieťaťa riešiť redukciami kontaktov dieťaťa s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti.

Tu je namieste, v prípade preukázaných negatívnych prejavov rodičov navzájom, aby sa uložili výchovné opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine.

Čl. 3 ods. 1 Dohovoru OSN o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie svojich najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú. Najlepší záujem dieťaťa má zabezpečiť celistvú telesnú, psychologickú, morálnu a duchovnú integritu dieťaťa a podporiť jeho ľudskú dôstojnosť.

Vychádzajúc z uvedeného ustanovenia Dohovoru, je imperatívom pre rozhodovanie súdu vo veciach maloletých detí najlepší záujem dieťaťa, čo v danom prípade aj vzhľadom na odborné stanovisko uvedené vyššie, ako aj obsah komunikácií maloletej s krízovým centrom, je možné dosiahnuť len tým, že sa nebudú výrazne redukovať kontakty dieťaťa s otcom a tým aj so starými rodičmi.

Vzhľadom na doterajšie zistenia neboli preukázané zákonné predpoklady na vydanie predbežného opatrenia, s obsahom ktorý navrhla matka dieťaťa. Bolo preto potrebné uznesenie okresného súdu zmeniť a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.